

**Stockholms
stad**

Polisen

Gemensam lokal lägesbild för Skarpnäcks stadsdelsområde

Uppdaterad december 2022

**Lokalpolisområde Globen, Skarpnäcks Stadsdelsförvaltning,
Trafikförvaltningen och Utbildningsförvaltningen**

Innehåll

Lägesbild.....	2
Sammanfattning lokal lägesbild	2
Inledning.....	3
Syfte.....	4
Källor.....	4
Beskrivning av stadsdelsområdet.....	4
Beskrivning av lokalpolisområdet.....	7
Beskrivning av brottsligheten.....	7
Beskrivning av tryggheten	12
Prioriterade samverkansområden.....	16
Stadsövergripande prioriterade samverkansområden	16
Sammantagen bedömning av lokal lägesbild.....	23

Lägesbild

Sammanfattning lokal lägesbild

Denna lägesbild har gemensamt tagits fram av lokalpolisområde Globen, Skarpnäcks stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret. Skarpnäck stadsdelsområde består av nio stadsdelar och har en befolkningsmängd på cirka 46 500.

I Skarpnäcks stadsdelsområde finns inga områden som är definierade som utsatta områden. Lägesbilden visar att otrygghet och anmälda brott i stadsdelsområdet är högre i vissa områden. Stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäcksfältet har under flera år varit områden där brottsaktiviteten är högre och tryggheten är lägre än i andra områden. I övriga områden är trygghet och brottslighet mer föränderlig. Under det senaste året har Björkhagen utmärkt sig med en negativ utveckling kopplade till ordningsstörningar. Överlag visar lägesbilden att brottsligheten minskat i nästan samtliga områden i stadsdelen med undantag av Skarpnäcksfältet.

Under 2020 drabbades världen av en pandemi som har påverkat stora delar av samhället. I samband med det har vi sett en förändring brottsligheten. Anmälningar om fullbordade samt försök till inbrott, minskat. Det är en trend som håller i sig även under 2022.

Misshandel och personrån är brottsområden kopplade till otryggheten i stadsdelsområdet. Det har inte varit en generell ökning rån under perioden men i vissa perioder har det varit flera rån samtidigt eller under ett par dagar. I samband med att det sker flera rån under en kort period ökar oron hos allmänheten för att barn och unga ska bli utsatta. Andelen unga som uppger att de har varit utsatta för rån har enligt Stockholmsenkäten dock minskat sedan förra mätningen.

Vad gäller våld i nära relation ökade antalet anmälningar i stadsdelsområdet såväl som i Stockholms stad under åren med pandemin. Polisens statistik visar en minskning från förra mätperioden vad gäller anmälda brott. Ungefär ett lika stort antal brottutsatta och brottsförövare har sökt och fått stöd från socialtjänsten i år jämfört med tidigare år. Tidigare initierade polisen ett arbete för att öka medvetenheten om våld i nära relationer, operation gryning. Under det gångna året har polis och socialtjänst haft ett gemensamt åtagande att jobba för tidig samordning kring våldsutsatta och våldsutövare. Den sammantagna bilden från polis och socialtjänst lokalt är dock att det behövs ett fortsatt arbete för att uppmärksamma våld i nära relation och att snabbt nå ut med rätt insatser och åtgärder.

Polisområde Stockholm City gemensamt med socialtjänst genomför ett pilotprojekt som kallas IGOR, som är ett medarbetardrivet och myndighetsöverskridande arbete som har som fokus att minska möns dödliga våld mot kvinnor.

Statistiken visar på en ökning av grova våldsbrott kopplade till skjutningarna som skett i Skarpnäcksfältet, det har föranlett till en högre polisiär närvaro i området. Antalet anmälda narkotikabrott i stadsdelsområdet minskade under 2021, men ökat igen under 2022. När det kommer till just narkotikabrott är det värt att nämna att statistiken över anmälda brott endast visar polisiärt egeninitierade ärenden. Anmälda narkotikabrott visar var polisen befunnit sig i arbetet mot narkotika men inte bevisligen var det finns mest narkotika. Då polisen arbetar underrättelsebaserat kan anmälningar dock ses som en stark indikator.

Stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäcksfältet är två områden som av polisen är klassade som öppna drogscener. Delar av den brottslighet som sker i stadsdelen kan kopplas till narkotikaförsäljning vilket även har en negativ påverkan på tryggheten.

Bagarmossen och Skarpnäcksfältet är fokusområden för regelbunden samverkan och gemensamma insatser såväl på såväl kort som lång sikt. Kopplat till de drogscener som finns i stadsdelsområdet sker rekrytering av yngre till kriminalitet. Genom att prioritera arbetet för att stävja detta avser vi förebygga och förhindra en utveckling till tyngre kriminalitet.

Inom ramen för samverkansöverenskommelsen är huvudsakligen fokus på löpande gemensam samverkan. Vi avser fortsatt och kontinuerligt samverka och samarbeta kring barn och unga, utsatta brottsoffer samt riktat mot vissa platser i stadsdelsområdet. Vi avser även ha en beredskap för att snabbt få till samverkan lokalt när det uppstår fenomen som skapar otrygghet eller då brottslighet och/eller störningar uppstår på specifika platser.

Inledning

Stockholms stad och Polisregion Stockholm tecknade den 4 november 2019 en övergripande samverkansöverenskommelse som gäller tillsvidare. Denna ligger till grund för lokala samverkansöverenskommelser mellan Stockholms stads förvaltningar och bolag samt lokalpolisområdena.

I januari 2021 undertecknades den senaste lokala samverkansöverenskommelse. I samband med det författades en förnyad lägesbild utifrån att Polisregion Stockholm tillsammans med Stockholm Stad hade beslutade om ny struktur för lägesbilden. Innevarande lägesbild innebär vissa uppdateringar jämfört med den lägesbild som

gjordes i slutet av 2021. Lägesbilden omfattar lokalpolisområde Globen och Skarpnäcks stadsdelsområde. Den ligger till grund för prioritering av gemensamma insatser och åtgärder.

Syfte

Lägesbilden syftar till att tydliggöra lokala kopplingar till de lokala prioriterade samverkansområdena samt de stadsövergripande prioriterade samverkansområdena. Lägesbilden inkluderar vilka problemområden som kräver gemensamma åtgärder/insatser utöver linjeverksamheten.

Lägesbilden är stadens och polisens gemensamma och skrivs med anställda i respektive verksamhet som målgrupp.

Källor

- Stockholmsenkäten 2022
- Stockholms stads områdesfakta
- Stockholms stads trygghetsmätning 2020
- Stockholms stads medborgarundersökning 2022
- Grundskoleundersökningen 2022
- Skolblad Stockholm 2022
- Statistik och kartor från Polismyndighetens interna datasystem (Status och Hobit2).

Beskrivning av stadsdelsområdet

Geografiskt ansvarsområde

Skarpnäcks stadsdelsområde ligger i sydöstra Stockholm och omfattar Hammarbyhöjden, Björkhagen, Kärrtorp, Enskededalen, Bagarmossen, Skarpnäcks gård, Flaten, Skrubba och Orhem. Flatens naturreservat, stadens största naturreservat, och delar av Nackareservatet ligger inom stadsdelsområdet.

Befolkningsfakta

Stadsdelsområdets befolkning växer inte i samma takt som andra delar av Stockholm. Antalet invånare beräknas öka med cirka 700 personer fram till 2025, vilket motsvarar cirka 2 procent. Fram till 2031 beräknas stadsdelsområdets befolkning öka med omkring 6400 personer, vilket motsvarar 14 procent jämfört med år 2022. Enligt Swecos befolkningsprognos 2022 så planeras det inom stadsdelsområdet för cirka 10700 nya bostäder fram till 2031, vilket kommer utveckla stadsdelsområdet och öka befolkningen på längre sikt. Exakt vilka projekt som blir klara och när kommer troligtvis att förändras. Framskrivningen bör därför tolkas med försiktighet. Under de närmaste åren, fram till 2025, väntas den procentuella befolkningsökningen bli störst i åldersgruppen

80-89 år, medan antalet förskole- och skolbarn minskar. Enligt Swecos områdesfakta för stadsdelsområdet så ökar antalet personer i arbetsför ålder lika mycket som för staden som helhet. Även i prognosen fram till 2031 väntas ökningen bli störst bland personer mellan 80-89 år, samt för nyfödda. Antalet barn i förskoleålder ökar, likaså unga vuxna i ålder 19-24 år.

Swecos områdesfakta visar att sociala förhållanden och livsvillkor inom Skarpnäcks stadsdelsområde på flera sätt liknar staden som helhet. Medelinkomsten i stadsdelsområdet är något lägre än i staden, liksom andelen utlandsfödda, medan andelen förvärvsarbete är något högre än i staden som helhet. Det finns stora skillnader i livsvillkor mellan stadsdelarna och ännu större mellan olika områden inom stadsdelarna. Framför allt i stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäcks gård är de socioekonomiska skillnaderna mellan olika områden tydliga. I dessa stadsdelar finns de mest socialt utsatta områdena inom stadsdelsområdet.

Utbildning

Det finns totalt sex kommunala grundskolor varav fyra av dessa är högstadieskolor. Det finns även sju fristående skolor geografiskt placerade i Skarpnäcks stadsdelsområde. I stadsdelsområdet finns det en kommunal gymnasieskola med cirka 450 elever samt ett fristående gymnasium med elever både från Stockholm och andra kommuner.. Av de cirka 5500 folkbokförda eleverna i grundskoleåldern går cirka 4000 i någon av de kommunala skolorna i Skarpnäcks stadsdelsområde, övriga elever går i fristående skolor alternativt i eller i kommunala skolor i andra stadsdelsområden eller kommuner.

Under perioden januari-oktober 2022 placerades 47 nyanlända elever i stadsdelsområdets kommunala grundskolor.

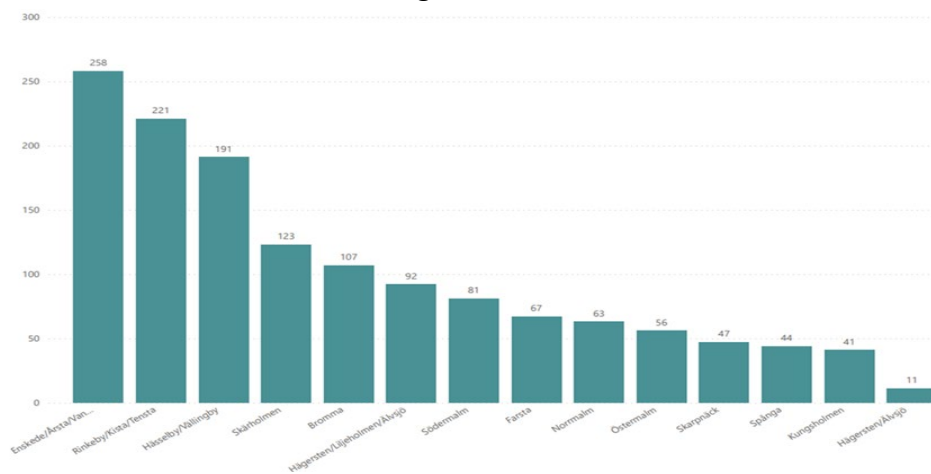

Bild 1. Antal nyanlända placerade elever per stadsdel i stadens kommunala grundskolor

Källa: Start Stockholm

Kunskapsresultat

Resultaten för de kommunala skolorna i stadsdelsområdet varierar. Alla de kommunala skolornas resultat har i genomsnitt sänkts sedan 2021. Alla resultaten är sämre än stadens genomsnitt med undantag för behörighet i årskurs 6 där Skarpnäcks stadsdelsområde ligger högre i sitt resultat. I tabeller nedan redovisas andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.

Meritvärde årskurs 6			Behörighet årskurs 6			Andel godkänt i alla ämnen årskurs 6		
2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
218,1	224,5	223,6	81,4	82,6	86,2	69,9	68,3	74,9

Tabell 1. Resultat årskurs 6, åren 2020–2022 för kommunala grundskolor i Skarpnäck

Meritvärde årskurs 9			Behörighet årskurs 9			Andel godkänt i alla ämnen årskurs 9		
2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
235,0	244,9	239,0	83,1	88,4	85,5	76,0	76,8	75,1

Tabell 2. Resultat årskurs 9, åren 2020–2022 för kommunala grundskolor i Skarpnäck

Källa: Verktuget 2022

Ett lågt socioekonomiskt index på en skola innebär att skolan generellt sett har gynnsamma förutsättningar för ett bra resultat. Ett högt index signalerar att skolan har mer ogynnsamma förutsättningar. Ett index på 100 är genomsnittet för Stockholms stad. Indexet beräknas utifrån invandring till Sverige och i så fall invandringsår, vårdnadshavarnas utbildningsnivå, om vårdnadshavare uppbär ekonomiskt bistånd, boende- och familjesituation (i vilken utsträckning eleven bor med en eller två vårdnadshavare). Det finns också två strukturella värden- vilket område eleven bor i och var skolan är belägen. Indexet är beräknat utifrån en statistisk modell med ovanstående variabler som kan påverka elevers skolprestationer.

Skolenhet	Socioekonomiskt index 2021	Socioekonomiskt index 2022
Bagarmossens skola	107	110
Brotorpsskolan	25	23
Björkhagens skola	96	95
Hammarbyskolan norra	37	31
Skarpatorpsskolan	195	177
Skarpnäcks skola	29	27

Tabell 3. Socioekonomiskt index per kommunal grundskola i Skarpnäck

Källa: Utbildningsförvaltningen, ekonomienheten

Beskrivning av lokalpolisområdet

Geografiskt ansvarsområde

Globens lokalpolisområde innefattar tre stadsdelsområden (helt eller delvis), Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Älvsjö och Skarpnäck.

Medborgarlöften lokalpolisområde Globen

Polisen Globen har ensidigt tagit fram Medborgarlöften. Under framtagningsprocessen har polisen tagit hänsyn till den lokala lägesbilden. Arbetet riktar sig således till hela området som tillhör lokalpolisområde Globen.

Insatser för att öka tryggheten

LPO Globen ska verka för att öka tryggheten och minska risken för våld och kriminalitet i offentlig miljö. Vi ska ha hög närvaro och synlighet i vårt lokalpolisområde. Särskilt fokus ska läggas på de platser och under de tider där det genom aktuell lägesbild är känt att många våldsbrott förekommer och/ eller där det har framkommit att det råder en hög otrygghet. LPO Globen kommer därmed avsätta resurs under minst 40 av årets 52 helger för en särskild helginsats, i syfte att öka den polisiära närvaron. Helginsatsen har också i uppdrag att samverka med andra trygghetsskapande aktörer. Naturliga samverkanspartners kan exempelvis vara fältassistenter, mobila ordningsvakter och polisens volontärer.

Skarpnäckslyftet

Skarpnäcks gård är per definition inte klassad som ett utsatt område, men har länge varit drabbad av högre och grövre brottslighet än andra delar av stadsdelen, någonting som LPO Globen tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning vill ändra på. Stadsdelen initierade Skarpnäckslyftet som ett forum med relevanta aktörer för att tillsammans jobba för att öka tryggheten och minska brottsligheten. Lpo Globen lovar att under 2023, vara en aktiv och engagerad samverkan- och samarbetspartner inom ramen för Skarpnäckslyftet.

Trygghetsvandringar

För att följa upp tryggheten inom Skarpnäck sett till den situationella brottspreventionen lovar vi att vara en engagerad och aktiv part i minst tre av de årliga trygghetsvandringar som görs tillsammans med stadsdelsförvaltningen.

Beskrivning av brottsligheten

Brottsligheten i Skarpnäcks stadsdelsområde har huvudsakligen sammanställts med uppgifter från Polismyndigheten och Stockholm Stad. Hur brottsligheten utvecklar sig inom stadsdelsområdet och hur den ter sig i stadsdelsområdets olika områden är av betydelse för prioriteringen av samverkansområden mellan Skarpnäcks stadsdelsförvaltning och Globens lokalpolisområde.

I frågor ställda till kommunala och fristående skolor i stadsdelsområden inför uppdatering av lägesbilden har det uttryckts att skolornas elevhälsopersonal upplever att det är en större psykisk ohälsa hos våra barn och ungdomar som kan vara kopplad till pandemin. Någon skola upplever att flertalet barn och ungdomar upplever hög stress, det är mer konflikter och sociala medier nämns som trolig orsak. Någon skola nämner att det uppfattar en högre grad av narkotikaförsäljning i området men att det inte är kopplat till den specifika skolan.

Stockholmsenkäten är en omfattande enkätundersökning som genomförs sedan 1998 och som bland annat undersöker självrapporterad brottslighet och brottsutsatthet. I resultaten från Stockholmsenkäten från 2018 och framåt synt en nedåtgående trend av brottslighet som framförallt beror på att pojkar uppger att de begår brott i allt mindre omfattning. Denna utveckling ligger i linje med en generell trend i Sverige och bland flera övriga länder i västvärlden. Nivåskillnaderna mellan flickor och pojkar är små när det gäller lindrigare brottskategorier medan skillnaderna är betydligt större när det gäller allvarigare brott.

Stockholmsenkäten som har genomförts 2022 visar på att ungdomar i Skarpnäck utmärker sig gällande de frågor som handlar om brottsaktivitet och brottsutsatthet i jämförelse med ungdomar i andra stadsdelsområden och snittet för staden som helhet. På ett antal frågor visar svaren på att ungdomarna i Skarpnäck i högst utsträckning själva anger att de har begått ett antal brott och att de är mest utsatta för ett antal brott. De brottstyper där enkäten tyder på att ungdomar i stadsdelsområdet utmärker sig är bland annat snatteri, tjuvåkning i kollektivtrafik, att ta pengar hemma, klotter och att de har "åkt fast för polisen". Däremot utmärker sig inte ungdomarna i stadsdelsområdet negativt gällande tyngre brottskategorierna.

De brottskategorier som vi i lägesbilden tittat närmare på är våld i offentlig miljö, narkotikabrottsligheten, *inbrott i bostad*, *brott mot äldre samt rån och våld i nära relation*.

Våld i offentlig miljö

Statistik för 2022 visar att brott under kategorin "våld i offentlig miljö" sker mest under sena kvällar, från midnatt och fram till kl 02 Under 2022 sker de flesta av brotten under helger. Under vardagar sker de flesta brott på måndagar och onsdagar.

Män är överrepresenterade som målsägande inom denna brottskategori. Oftast är gärningspersonen obekant med offret.

Av Stockholmsenkäten 2022 likväl som i förra mätningen framgår att både pojkar och flickor i Skarpnäck i 9:an, jämfört med övriga staden, i högst utsträckning uppfattar ordningsproblem i deras bostadsområde. Siffrorna är ett indexet gällande ordningsproblem i bostadsområdet som är konstruerat av svaren på frågor om i vilken grad ungdomarna uppfattar våldsbrott i området men även vandalism, narkotikaförsäljning och berusade personer. Pojkar i gymnasiet har det näst högsta indexet i staden.

Narkotikabrottslighet

Delar av Skarpnäcks gård och Bagarmossen är klassade som öppna drogsccener av Polisregion Stockholm. Definitionen av en öppen drogsccen är en geografisk, bestående plats där bruk och försäljning av narkotika sker offentligt och uppfattas som problematisk av myndigheten eller allmänheten¹. Öppna drogsccener ökar otryggheten för de boende som bor i och omkring en sådan plats.

Andelen anmälda narkotikabrott har ökat över tid i stadsdelsområdet. Från januari till oktober 2022 har 331 narkotikabrott anmälts (innehav, bruk, överlåtelse, m.m.), det kan jämföras med 358 anmälda under hela 2021. De flesta brott har uppdragats under tisdagar, torsdagar och lördagar. Majoriteten av brotten har skett i Skarpnäcks gård och Bagarmossen. Flaten är ett område som sticker ut gällande narkotikabrottsligheten i stadsdelen, där visar statistiken en ganska hög siffra procentuellt om man ser till antal invånare som bor området. Det som gör att Flaten ligger högt procentuellt är troligtvis att rave-fester anordnas illegalt under årets varma månader.

Eftersom narkotikabrott är en brottskategori som saknar målsägande uppdragas brotten i de flesta fall genom polisiär närvaro eller genom iakttagelser från vittnen. Det betyder att en ökad mängd av narkotikabrott på en specifik plats ofta är resultatet av polisen närvaro och polisiära ingripanden. Statistiken kan däremot visa hur polisen valt att lägga sina resurser, vilket ofta är baserat på iakttagelser från allmänhet eller andra former av underrättelser. På så vis ger statistiken en viss bild av hur narkotikabrottsligheten är utbredd, även om mörkertalet är stort.

Var tredje år genomför Stockholm stad en trygghetsmätning för att uppskatta den upplevda tryggheten hos invånarna i staden. Den senaste genomfördes 2020. På fråga om de boende upplever att det finns problem med narkotikahandel som sker öppet på gata eller torg i deras bostadsområde eller i anknytning till området, svarade 6 procent i Skarpnäcks stadsdelsområde att dessa problem finns i stor utsträckning. Detta motsvarar

¹ Polismyndigheten region Stockholm, Metoder för lokal samverkan kring arbetet med öppna drogsccener, 2018.

en dubblering av antalet som angav det som ett stort problem från mätningen som genomfördes 2017.

Gällande användning av narkotika visar Stockholmsenkäten att av eleverna i 9:an uppger 19 procent av pojkarna och 13 procent av flickorna att de har använt narkotika någon gång. Motsvarande siffror för elever i andra årskursen på gymnasiet är 37 procent av pojkarna och 26 procent av flickorna. För båda årskurserna motsvarar ligger detta över snittet för hela stadens resultat.

Pojkar i årskurs 2 på som bor i stadsdelsområdet anger i högst utsträckning i staden att de har använt narkotika under de senaste fyra veckorna, 19 %. Av pojkarna på gymnasiet anger 37 procent att de har provat, vilket är näst högst andel i staden. I 9:an anger 29 % av flickorna och 26 % av pojkarna att de har haft möjlighet att använda narkotika.

I Stockholmsenkäten som besvaras på respektive skola i årskurs 9 (ej enbart folkbokförda ungdomar i stadsdelen) kan vi se att narkotikaanvändandet ökat på vissa skolor i stadsdelen och att det på någon skola är framför allt flickor som ökat i antal vad gäller att använda narkotika alternativt haft möjlighet att prova på. Generellt ligger stadsdelens alla resultat över stadens genomsnitt vad gäller narkotikavanor.

Tillgången till narkotika är en trend som har gått åt fel under de tre senaste mätningarna på stadsdelsområdesnivå. Av de som inte har provat narkotika anger 50 av pojkarna i gymnasiet att de har haft möjlighet att prova. 2018 var det strax över 30 procent av den gruppen som hade ”haft möjlighet att prova”.

Personrån

Personrån är ett brott som oftast sker under mörkare tider på dygnet. Generellt sker personrån i anslutning till tunnelbanestationer och busstationer och på avlägsna platser. Det sker dock även i tätbebyggda områden och mer geografisk utspritt.

Sett till antalet anmälda brott per 1000 invånare är sannolikheten att råka ut för ett personrån låg i alla områden inom stadsdelsområdet. Rent statistiskt är sannolikheten att bli utsatt för denna typ av brott högre i ung ålder, främst mellan 15–25 år. Statistiken påvisar även att rånen sker jämt fördelat under veckans alla dagar.

Personrånen har inte varit konstanta eller följt samma mönster genom åren, dvs att de varken skett samma period som föregående år eller skett samma tid när man jämför med tidigare år.

Av Stockholmsenkäten 2022 framgår att antalet unga i stadsdelsområdet som anger att de har blivit rånade har minskat rejält sedan förra mätningen. Av mätningen framgår att 4 procent av pojkarna i 9:an och gymnasiet anger att de har blivit rånade. Dock anmäls enbart cirka 50 % av rånen.

Andelen pojkar som uppger att de har känt sig allvarligt hotade har också gått ner sedan förra mätningen. Värt att notera att både flickor och pojkar anger oftare än snittet i staden att de känner sig allvarligt hotade. 12 procent för både pojkar och flickor i 9:an samt 9 respektive 12 procent för pojkar och flickor i 2.an på gymnasiet.

Bedrägeribrott mot äldre/ funktionsnedsatta

Sett till antal invånare är bedrägeribrott mot äldre och funktionsnedsatta låg i Skarpnäcks stadsdelsområde. I Skarpnäcks stadsdelsområde har det dock skett en markant ökning av bedrägeribrott mot äldre och funktionsnedsatta från perioden 2019 till 2022-10-01, då antalet anmälningar ökade från 28 till 65 stycken anmälningar. Kärrtorp, Hammarbyhöjden och Enskededalen har flest antal drabbade med 22 respektive 13 och 12 anmälningar.

Inbrott i bostad (ej fritidshus)

Under 2017 och 2018 skedde det många inbrott i Skarpnäcks stadsdelsområde. Det har sedan dess skett en minskning med nästan 50 procent avseende inbrott i bostad. Det är en förändring till det bättre som märks över hela staden. Minskningen av bostadsinbrott kan bero på pandemin som medförde att fler personer arbetade hemifrån. En annan orsak till minskningen kan ha att göra med att Sverige beslutade att stänga sina landsgränser och införde in- och utreserestriktioner, vilken var en försvårande omständighet för utländska ligor som ägnar sig av stölder att verka i landet.

Mellan 2018–2020 och 2022 skedde de flesta inbrott i bostad under vardagar. Under 2021 var inbrott i bostad jämt fördelade över alla dagar i veckan, det ändrades under 2022 då flest inbrott begicks på måndagar, tisdagar och torsdagar. Antal inbrott har fortsatt minska även efter att pandemirestriktionerna lättade under september 2021.

Brott i nära relation

Brott i nära relation har varit ett brott som oftast begåtts under kvälls- och nattetid. Under 2020 och 2021 skedde en förändring på så sätt att flera av brotten i nära relation begicks dagtid, den trenden ser ut att brytas då antalet anmälda brott ökat igen kvälls- och nattetid under 2022.

Andelen anmälda brott i nära relation har under hela den undersökta perioden (2019-2022) haft en del avvikelser sett till hela stadsdelen. Mellan 2019 och 2020 skedde en ökning av anmälda brott i nära relation i Hammarbyhöjden och i Björkhagen. Under

2021 ökade anmälningar i nästan samtliga stadsdelar i Skarpnäcks stadsdelsområde med undantag för Bagarmossen. För 2022 har antalet anmälningarna mer än halverats och ligger nästan på samma nivå som för 2019. En intressant aspekt är att Hammarbyhöjden Björkhagen är återigen överrepresenterad i statistiken när det kommer till brott i nära relation sett till hela stadsdelen.

Polismyndigheten tillsammans med lokal socialtjänst har startat ett projekt som kallas IGOR och står för ”I Gemensam Organisation mot Relationsvåld). Projektets mål/syfte är bl.a. förhindra fler fall av dödligt våld i nära relation, förebygga upprepat partnervåld – få färre återfallsförbrytare samt upptäcka och hantera mörkertalet. Projektet genomförs just nu i polisområde Stockholms city men förhoppningen är att arbetsmetoden ska implementeras i hela myndigheten.

Relationsvårdsteamet inom socialtjänsten i Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har under 2022 från januari till och med 8 november haft totalt 122 personer varav 101 kvinnor och 21 män. 113 av personerna de mötte var våldsutsatta och i 91 fall var det våld från en partner. 28 av de personer de har träffat tillhörde en särskilt utsatt grupp utöver själva våldsutsattheten. I 9 av fallen har det förekommit en hedersrelaterad problematik. Under året hittills har förvaltningens relationsvårdsteam och/ eller relationsvårdscentrum arbetat med 9 våldsutövare från stadsdelsområdet.

Sammantaget ser antalet kontakter ut ungefär som tidigare år men relationsvårdsteamet når aning färre våldsutsatta och våldsutövare. Ett utvecklingsområde är att upptäcka våldsutsatthet tidigare och att upptäcka hedersrelaterat förtryck.

Att kontakt tas med våldsutövarna i familjerna och att de får information om stöd och behandling är en framgångsfaktor och ett led i att få våldet att upphöra.

Beskrivning av tryggheten

Stockholms stads trygghetsmätning har genomförts sedan 2008. I trygghetsmätningen har de boende i stadsdelarna fått frågor om egen utsatthet för brott, upplevd trygghet, oro och händelser i det egna bostadsområdet. Senaste trygghetsmätningen genomfördes 2020. Stockholm stad genomför årligen en medborgarundersökning. Under våren 2022 genomfördes senaste undersökningen.

Av trygghetsmätning som Stockholms stad har gjort 2020 framgår att boende i Skarpnäcks stadsdelsområde är mindre oroliga för att utsättas för brott än boende i Stockholms stad som helhet. Boende i Skarpnäcks stadsdelsområde anger i förhållande till resten av staden i lägst utsträckning att de är oroliga för att bli utsatta för brott. 7

procent av de boende i Skarpnäcks stadsdelsområde anger att de under de senaste åren har varit oroliga varje dag eller flera gånger i veckan för att utsättas för brott. I Stockholm som helhet är motsvarande siffra 9 procent.

Av de svarande i stadsdelsområden uppgav 5 procent att de kände sig mycket otrygga eller går inte ut alls på kvällen i området där de bor. Snittet för staden är 10 procent. Sedan 2008 har andel som anger att de känner sig otrygga sjunkit i stadsdelsområdet som helhet och i alla områden förutom i två av stadsdelsområdets områden.

Under de senaste fem trygghetsmätningarna mellan åren 2008 och 2020 har antalet personer i stadsdelsområdet som är oroliga för att utsättas för brott succesivt sjunkit från 10 procent till den nuvarande nivån på 7 procent. På följdfrågan om de är oroliga för att utsättas för brott i det egna bostadsområdet svarar 5 procent av de som bor i Skarpnäcks stadsdelsområde att är oroade varje dag eller flera dagar i veckan jämfört med snittet i staden på 7 procent.

I Stockholmsenkäten svarade enbart 42 procent av flickorna i 2:an på gymnasiet att de *”känner sig ganska eller mycket trygga om de går ut ensam sent en kväll i området”*. Detta motsvarar en stor negativ förändring mot förra mätningen då 68 procent instämde med att de kände sig ganska eller mycket trygga. Flickorna i stadsdelsområdet är de som i lägst utsträckning i staden känner sig trygga.

Av pojkarna i årskurs 2 på gymnasiet svarade 78 procent de *”känner sig ganska eller mycket trygga om de går ut ensamma sent en kväll i området”*. Pojkarna anger i årets mätning att de känner sig tryggare än jämfört med förra mätningen då 65 procent av pojkarna svarade så.

I Stockholmsenkäten framgår att 34 procent av stadens flickor och 14 procent av stadens pojkar känner sig ganska eller mycket otrygga om de går ut ensam sent en kväll i området. Detta är ett liknande resultat som i förra mätningen. Flickor överlag uttrycker mycket högre grad denna otrygghet sent på kvällen i sina bostadsområden.

Av flickorna i Skarpnäcks stadsdelsområde anger 56 procent av de i gymnasiet och 55 procent av de i högstadiet att de är ganska eller mycket otrygga när de går ut ensamma sent på kvällen. Detta är försämrade resultat sedan förra mätningen. För båda åldersgrupperna är detta de högsta andelar otrygga flickor jämfört med andra stadsdelsområden. Av resultatet framgår att av pojkarna anger 20 procent i gymnasiet och 23 procent av de på högstadiet att de ganska eller mycket otrygga vilket ligger över snittet i staden för bägge åldersgrupperna. Även för pojkarna är trenden negativ med sämre resultat i årets mätning än förra mätningen.

I samband med att trygghetsvandring har planerats och genomförts i Skarpnäck under oktober inkom flertalet synpunkter som lyfter fram otrygghet i förhållande till att det köps, säljs och nyttjas narkotika på flertalet olika platser och gårdar på Skarpnäcksfältet.

Under början av året genomfördes en orsaksanalys kring Nytorps gärde då det under en period hade kommit in flertalet synpunkterna som beskrev att platsen upplevs som mörk men även att det vid upprepade tillfällen förekommer narkotikahandel och skjutningar på och omkring gården. I samband med arbetet genomfördes bland annat en trygghetsvandring på platsen och synpunkter om hur området uppfattades inhämtades. Den sammanlagda bilden var tudelad då många uppskattar området och känner sig trygga där medan andra upplever den som obehaglig på kvällen och nattetid. Under den andra hälften av året har det inte förekommit provskjutningar och/eller andra kriminella aktiviteter på Nytorps gärde i samma utsträckning och det kommer inte samma beskrivningar av otrygghet till stadsdelsförvaltning och polis.

Trygghetsskapande arbete sker genom att områdesvärdar från Stiftelsen på rätt väg ronderar Bagarmossen och Skarpnäck fem kvällar i veckan samt möter upp ungdomar i deras egen miljö.

Skjutningar har ökat både nationellt, inom staden och i Skarpnäcks stadsdelsområde. Från januari fram till oktober i år (2022) har 25 st anmälningar av grovt vapenbrott kommit till polisen kännedom. Anmälningarna handlar allt från innehav av ett skarpladdat vapen på allmän plats, provskjutningar, mordförsök samt mord i stadsdelen. Provsjutningar är ett fenomen som ökat på senare år. Provsjutningar kallas de skjutningar som kriminella genomför på allmänna platser för att testa vapnets duglighet. Förra året (2021) skedde flest provskjutningar på Nytorps gärde och Kärrtorps IP. I år har inga provskjutningar från Nytorps gärde kommit till polisens kännedom och enbart en provskjutning på Kärrtorps IP. Effekten av samtliga händelser skapar en ökad känsla av otrygghet.

I den medborgarundersökning som har genomförts under 2022 anger 58 procent att de känner sig trygga när de går hem på kvällarna. Det har varit en långsamt uppåtgående trend över de tre senaste mätningarna och medborgarna anger i allt högre grad att de känner sig trygga på kvällen. Stt i ett längre perspektiv (10 år) är det ungefär motsvarande andel personer som anger att de känner sig trygga under kvällstid. Av de svarande i stadsdelsområdet har 73 procent svarat jakande på frågan om de *”på det hela taget tycker att det är tryggt att bo i min stadsdel”*. I staden som helhet har 75 procent svarat jakande på frågan.

Trygghet i skolan

Enligt de elevundersökningar som genomförs i skolorna varje läsår i årskurs 2, årskurs 5 och årskurs 8 känner sig de flesta eleverna i Skarpnäck stadsdelsområde sig trygga på skolan de går i. Eleverna känner sig mer trygga än sina jämnåriga i staden. Elevers känsla av trygghet i årskurserna har ökat sedan förra årets resultat.

Årskurs 2

Årskurs 5

Årskurs 8

Bild 2. Upplevd trygghet i årskurs 2, 3 och 8 i de kommunala skolorna i Skarpnäck.

Källa: Grundskoleundersökning 2022

Tryggheten bland äldre

Av Stockholms stads trygghetsmätning 2020 framgick att äldre personer generellt känner sig mindre oroad än yngre personer av att vistas på vissa platser i sitt bostadshus eller dess närhet med anledning av oro att bli utsatta för brott. Däremot uppger äldre oftare än yngre personer att de känner sig mer oroliga om de går ut själva sent på kvällen i de bostadsområden där det bor och väljer oftare helt bort att gå ut på kvällstid.

Av trygghetsmätningen framgick inga specifika skillnader för de äldre som bor i Skarpnäck jämfört med äldre i staden som helhet.

Bedrägerier mot äldre har ökat markant under 2022. Tillvägagångssättet är oftast desamma - gärningsmännen kontaktar offren via telefon och uppger sig ringa från en bank, inkassobolag eller en elektronikaffär, därefter uppmanas offren att logga in på sin bank med sin Bank-ID. Offren får höra en påhittad berättelse om en beställning eller en pengaöverföring som ska stoppas. I vissa fall utger sig gärningsmännen för att vara poliser och säger att de vill skydda offret och att polisen ska förvara deras värdesaker pga att det begås många brott i deras närområde, senare dyker en gärningsman upp hos offret för att hämta godset. Det skapar stort otrygghet bland äldre. Mörkertalet för dessa brott tros vara stort då offren som drabbas av dessa bedrägerier oftast känner stor skam och låter bli att anmäla.

Prioriterade samverkansområden

Samverkan sker idag mellan staden och polisen i en mängd olika frågor lokalt och centralt, alltifrån långsiktiga strukturer kring lokalt trygghetsarbete och krisberedskap till mer för stunden påkallade uppdrag som särskilda evenemang.

Utifrån den lokala lägesbilden identifieras lokala prioriterade samverkansområden. Därutöver lyfter den övergripande överenskommelsen tio stadsövergripande prioriterade utmaningar där samverkan är särskilt påkallad på såväl lokal som central nivå. Med utgångspunkt i den lokala lägesbilden prioriteras efter en gemensam analys inom vilka områden gemensamma åtgärder ska ske. I prioriteringen ska tas hänsyn till den tillgängliga lokala resursen samt vilka av stadens övergripande verksamheter och polisens regionala verksamheter som kan tas i anspråk. Prioriteringen beskrivs under rubriken Sammantagen bedömning av lokal lägesbild.

Stadsövergripande prioriterade samverkansområden

Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden

Lägesbild gällande arbetet mot avgränsade platser och utsatta områden finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.

Beskrivning av området: Samverkan ska utgå ifrån en analys där avgränsade platser eller områden med hög brottslighet och/eller otrygghet som kräver gemensamma åtgärder identifieras på lokal nivå. Vissa områden uppvisar en problematik som i hög grad kräver gemensamma insatser från flera samhällsaktörer för att komma till rätta med existerande problem. Ambitionen är att polisen och staden i samverkan med bl.a. civilsamhället och näringsliv ska nå målet att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad. För att nå detta krävs gemensam kraftsamling och en prioritering avseende insatser.

Kommentar:

Skarpnäckslyftet innebär samverkan med skyndsamt uppmärksamma och åtgärda händelser och platser som upplevs som otrygga. Navet i samverkan är möten som hålls varannan vecka med företrädare för stadsdelsförvaltningen, lokalpolisområdet, MTR, bostadsbolag, MTR med flera, Se vidare åtgärdsplan.

Unga i risk för kriminalitet

- Lägesbilden gällande arbetet med unga i risk för kriminalitet finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan (kan komma att revideras under 2023).
- Arbeta sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan

Beskrivning av området: Barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet är en prioriterad grupp för riktade insatser. Skolan har en betydande roll som skyddsfaktor, men är i behov av en nära samverkan med socialtjänst och polis för att lyckas med uppdraget för de unga som är i riskzon att hamna i destruktivt beteende. I de lokala samverkansöverenskommelserna är det därför av särskild vikt att skolan tas med som en aktör med möjlighet att föreslå och delta i åtgärder som behövs för att förhindra att unga hamnar i kriminalitet.

Kommentar:

Stadsdelsförvaltningen påbörjade 2021 ett arbete med att inrätta en funktion för lokal samordning mot rekrytering till kriminalitet (LOSAM). Arbeta sker inom ramen för ett fyraårigt projekt. Målgruppen för arbete är barn i ålder 10-15 år som är i riskzon för att dras in i kriminalitet. Stadsdelsförvaltningen kommer under de följande åren bedriva detta metodutvecklande projekt gemensamt Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Arbetet kommer ske nära ett antal initialt prioriterade skolor samt i samråd med polisen. Utsedda samordnare ska agera samordnande både för individer och för organisationerna, i ett förebyggande skede. Detta arbete kommer att fortsätta som planerat och utvärdering kommer att genomföras.

Upprättade former för samverkan finns kring barn och ungdomar på så väl övergripande nivå som kring individer. Socialtjänst, skola, polis och fritid samverkar återkommande genom SSPF där chefer för dessa verksamheter möts 3-4 gånger per termin. Gemensamt framtagna fokusområden styr de åtgärder som deltagande verksamheter arbetar med tillsammans. Samverkan kring individer sker bland annat genom SIP-möten där flera verksamheter deltar samtidigt för att bidra till att samordnad individuell planering görs kring barnet eller ungdomen. I det fall oklarheter uppstår i SIP-möten kan frågor lyftas till BUS-individforum. BUS står för barn i behov av särskilt stöd. Därtill samverkar socialsekreterare från socialtjänst, inom ramen för de utredningar och uppföljningar som görs på ungdomar, med de professioner som kan bidra till att beskriva barnets/ ungdomens situation och öka möjligheterna för en positiv utveckling.

I det fall slutgiltigt beslut om att fältverksamhet ska finnas i alla stadsdelar kommer sådan att startas upp i stadsdelen och samverkan med polis och skola utvecklas ytterligare utifrån detta.

Utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen samverkar i det gemensamma projektet skolsociala stödteam, SST som riktar sig till elever med problematisk skolfrånvaro i årskurserna 4-9. Samverkan har inneburit att verksamheterna har ökat sina kunskaper om problematiken kring elever, vårdnadshavare och skolans vardag.

Stadsdelsförvaltningen tog under hösten 2020 fram en lokal handlingsplan för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Handlingsplanen lyfter fram 13 befintliga metoder och arbetssätt som används i förvaltningens verksamheter. I handlingsplanen finns exempel på strategisk samverkan, samverkan kring individer, arbete för tidigt upptäckt, våldspreventivt arbete samt samverkan med civilsamhället. Metoderna och arbetssätten innebär prevention på olika nivåer och de bidrar på olika sätt till att förhindra att barn och ungdomar dras in i kriminalitet. Under 2023 kommer stadsdelsförvaltningen genomföra en genomlysning av insatserna för barn och unga som rekryteras till kriminalitet och revidera handlingsplanen.

Avhopparverksamhet för kriminella Alvaro uppdaterar.

- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan
- Lägesbilden gällande arbetet med unga i risk för kriminalitet kan komma att läggas in i åtgärdsplan (revideras sker under 2023).

Beskrivning av området: Arbetet med att hjälpa avhoppare som vill lämna organiserad brottslighet eller ett kriminellt nätverk pågår både inom Polisregion Stockholm och inom Stockholms stad utifrån olika ansvarsområden och arbetssätt. Samverkan sker idag

mellan de båda verksamheterna men behöver utvecklas gemensamt kring målgrupp och arbetssätt.

Kommentar:

Under 2021 pågick ett arbete i lokalpolisområdet respektive stadsdelsförvaltningen t samt i dialog mellan dessa verksamheter, i syfte att tillsammans bygga upp en struktur för samverkan för avhopparverksamheten och klargöra rollerna hos respektive myndighet.

Lokalpolisområde Globen har två lokal avhopparsamordnare anställda på heltid som ansvarar för det polisiära ansvarsområdet inom ramen för verksamheten. Individer aktuella för avhopparverksamheten uppmärksammas delvis av polispersonal i yttre tjänst och utredare i samband med polisutredningar samt stadsdelsförvaltningen och privata utförare.

Sedan hösten 2022 ingår Skarpnäcks stadsdelsförvaltning i så kallad ”Trefas”-samverkan vilken utgörs av en samverkan mellan kriminalvård, socialtjänst och polis för att identifiera och samverka kring personer som riskerar att bli offer för dödligt sjukvapenvåld eller riskerar att utsätta någon för detsamma.

Inom Skarpnäcks stadsdelsförvaltning tas ärenden emot på mottagningsenheten för en första bedömning och aktualisering av utredning utifrån de behov som framkommer hos individen och eventuella anhöriga. Bistandsbedömning görs därefter av särskilt utsedda handläggare.

Arbetet mot våldsbejakande extremism

Lägesbild gällande arbetet mot våldsbejakande extremism finns och det pågår arbeten inom området. Se särskild handlingsplan för stadens arbete mot våldsbejakande extremism. I handlingsplanen finns en specifik lägesbild avseende våldsbejakande extremism och därtill beskrivs lämpliga åtgärder.

Beskrivning av området: Stockholms stad och Polisregion Stockholm samverkar mot våldsbejakande extremism och för att stärka stadens fysiska skydd mot terrorangrepp. Arbetet specificeras genom gemensamma åtaganden i de lokala samverkansöverenskommelserna och för stadens räkning även i lokala handlingsplaner. Lokala gemensamma lägesbilder tas fram där respektive verksamhet bidrar med sin kunskap om våldsbejakande extremism utifrån sin verksamhet. Samverkan och arbetssätt ska utvecklas med gemensamma processer där kunskaps- och informationsdelning mellan organisationerna utifrån gällande lagstiftning är en viktig punkt.

Kommentar:

Den senaste lokala lägesbilden som stadsdelsförvaltningen sammanställde under oktober/november 2022 visar att det enbart har rapporterats om ett fåtal händelser i stadsdelsområdet med koppling till våldsbejakande extremism. Problematiken betecknas som begränsad enligt kartläggningen.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

- Lägesbilden gällande arbetet med särskilt utsatta och sårbara brottsoffer finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan. (Notera att åtgärden är tidsatt för 2022 och utgår i samband med revidering under 2023.)
- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan

Beskrivning av området: Risken för att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper vilket kopplas till individens livssituation, livsstil och yrke. Det finns brottsoffergrupper som har begränsade resurser att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara. Det innebär inte alltid att de utsätts oftare för brott, men att om de utsätts har de svårare att få hjälp och stöd. Samverkan mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm ska särskilt beakta de äldres utsatthet av bedrägerier, personer som är utsatta för våld i nära relation, hedersrelaterat våld, och brott mot individer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionshinder, kön, religion eller sexuell läggning. Arbetet med unga brottsoffer ska ske i samverkan med socialförvaltningen.

Kommentar:

Polismyndigheten har en särskild insats för att förbättra arbetet gällande brott i nära relation som benämns Initiativ Gryning. Lokalpolisområde Globen kommer fortsätta i linjeverksamheten genom att samverka inom för att förbättra kvaliteten vid utredningar som berör brott i nära relation.

Stadsdelen har sociala insatsgrupper som arbetar med barn, ungdomar och unga vuxna som befinner sig i kriminalitet. Inom ramen för arbetet har det uppmärksammats att ungdomar i närområdet som utsätts för brott ofta även blir utsatta för hot i anslutning till detta. Många ungdomar väljer att inte polisanmäla av rädsla för att bli utsatta för ytterligare brott och hot. Stadens verksamhet för brottsutsatta kommer främst i kontakt med brottsutsatta genom att polis länkar de ungdomar som gör polisanmälningar om sin brottsutsatthet till stödverksamheter. Lokal stödverksamhet för unga brottsoffer har utvecklats för att fler brottsutsatta ungdomar i området ska få möjlighet att nå av det stöd de kan behöva. Brottsutsatta ungdomar i området får snabbt och lokal tillgång till detta stöd. Insatserna innebär ett förebyggande arbete då ett mål är att motverka att brottsutsattheten inte utgör en väg in i destruktivt beteende. Stödet har även ett mål att

vara praktiskt och emotionellt stöd och ger möjlighet att bearbeta erfarenheter av brottsutsatthet. Detta stöd syftar till att kunna komma igång snabbt och lokalt samt att vid behov utmynna i en mer långsiktig kontakt genom vidareslussning till stödcentrum för unga brottsutsatt där det fortsatta stödbehovet bäst tillgodoses.

Förvaltningen bedriver ett aktivt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete genom samverkan med bostadsbolag, polis, ordningsvakter, fackförvaltningar, lokala brottsförebyggande råd, lokalt näringsliv, föreningar och civilsamhälle.

Stadsdelsnämnden har ett mål att tillsammans med polisen aktivt stödja och vidareutveckla den lokala BRÅ-verksamheten. Under 2022 har fokus varit på att få igång lokal samverkan även i stadsdelsområdets norra område (Hammabyhöjden/Björkhagen). Med utgångspunkt i de behov som lyfts i dessa forum kan vid behov möten för snabb samverkan kring olika områden eller målgrupper sammankallas.

Otillåten påverkan

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan.

Beskrivning av området: Polisregion Stockholm och Stockholms stad arbetar i samverkan mot otillåten påverkan och övergrepp i rättssak. Begreppen syftar på situationer där någon med olagliga eller lagliga medel utövar påtryckningar för att otillbörligen påverka tjänstemän eller politiker i deras beslutsfattande och yrkesutövning, samt otillbörligen påverkar brottsoffer och vittnen. Brottsförebyggande, demokratigrundande, arbetsrättsliga och arbetsmiljömässiga insatser ska genomföras på såväl central som lokal nivå.”

Kommentar:

Polisen arbetar bland annat trygghetsskapande för att få ett ökat förtroende från allmänheten vilket kan öka anmälningsbenägenheten. Informationsdelning från samverkanspartners ger polisen möjlighet att identifiera aktörer som kan vara utsatta för otillåten påverkan och polisen kan då försöka initiera kontakt.

Inom polisen finns det en enhet som heter BOPS (Brottsoffer- och Personsäkerhetsgruppen) som vid behov granskar inkomna anmälningar och gör hot/riskbedömningar för att se om det behöver vidtas skyddsåtgärder.

Inom socialtjänsten genomförs skyddsdialoger på arbetsgruppsnivå för att dokumentera, uppmärksamma och vidta åtgärder vid riskobservationer kopplade till otillåten påverkan.

Skolan som brottsplats

- Lägesbilden gällande arbetet med särskilt utsatta och sårbara brottsoffer finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.
- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan

Beskrivning av området: Polisregion Stockholm och Stockholms stad ska i samverkan arbeta mot förekomsten av brottslighet i särskilt brottsutsatta skolor. Skolan är den plats där en betydande del av ungdomsbrottsligheten utspelar sig, och där brottsutövare och brottsoffer träffas dagligen. Därför ska polisen och staden centralt och lokalt arbeta för att förebygga, utreda och beivra brott i skolmiljö. Respektive part deltar utifrån egna förutsättningar.

Kommentar:

SSPF är ett forum för samverkan kring barn och ungdomar för de parter som inom sin verksamhet arbetar för och med ungdomar. SSPF omhändertar bl.a. frågor om skolan som brottsplats och utsatthet i skolmiljö.

SSPF kommer utifrån stockholmsenkätens material ta fram ett antal gemensamma områden att samverka kring och skapa aktiviteter utifrån. Dessa fokusområden kommer att löpa under en två års period fram till att resultatet av nästa stockholmsenkät kommer.

Otillåtna bosättningar

- Arbete sker i linjeverksamhet.

Beskrivning av området: Stockholm och Stockholms stad ska i samverkan arbeta systematiskt för att förebygga förekomsten av otillåtna bosättningar där så är relevant kopplat till lokal lägesbild.

Kommentar:

Polismyndigheten arbetar lokalt tillsammans med Stockholms stad för att hantera olovliga bosättningar. Information om en otillåten bosättning kan inkomma dels via tips, polisanmälan eller via samverkansaktörer. Polisen agerar därefter utifrån befintliga rutiner för avhysning av bosättningen.

Ordningsvakter

Polisregion Stockholm och Stockholms stad fortsätter och utvecklar samordningen med ordningsvakter, med särskilt fokus på platser med ökat behov av trygghet i den offentliga miljön. Det samordnande arbetet med ordningsvakter sker från stadsövergripande nivå på säkerhetsenheten. På den lokala nivån utvecklas operativ samverkan mellan stadens verksamheter, polisen och ordningsvakterna för att skapa så

bra förutsättningar för alla parter som möjligt att arbeta för ett tryggare och säkrare Stockholm.

Kamerabevakning

Stockholms stad och Polisregion Stockholm fortsätter samarbetet med bevakningskameror på särskilt utvalda platser i staden. Det samordnande arbetet för Stockholms stad sker på säkerhetsenheten.

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild

Arbetet med att ta fram en gemensam lägesbild syftar till att utifrån en bredare bild av situationen i stadsdelsområdet, än vad verksamheterna var för sig kan ta fram, kunna göra prioriteringar av de områden eller fenomen där de deltagande parterna behöver vidmakthålla eller utveckla sin samverkan. De lokala prioriteringarna för gemensamt arbete och samverkan blir formulerade i gemensamma åtaganden och av dokumentationen i övrigt framgår hur arbete i respektive parts linjearbete kan bidra till stadsövergripande prioriterade samverkansområden.

Utifrån lägesbilden gör vi bedömningen att Skarpnäcksfältet fortsatt bör vara ett prioriterat område för fortsatt samverkan och gemensamt arbete. Allmänheten uppfattar området som en otrygg plats efter grova våldsbrott som skett i år. Polisen har lagt ner stora resurser för att trycka tillbaka kriminella aktörer som verkar i området. Det arbetet har renderat i flera beslag av narkotika, flera beslagtagna vapen, fler nyckelindivider gripna kopplade till konflikterna och flera individer rapporterade för narkotikabrott. I ett led för att minska det eskalerande vapenrelaterade brottsligheten, har Skarpnäcks stadsdelsförvaltning, Polismyndigheten och Kriminalvården gått in i **Trefas** – som är en förstärkt samverkan mellan aktuella myndigheter för att förhindra och minska skjutvapenvåldet. Arbetet med Trefas binder samman det lokala arbetet med avhopparverksamheten och SIG. Individerna som ingår i Trefas kan bli föremål för likväl förebyggande och motiverande insatser såsom repressiva eller skyddande åtgärder. Genom SIG kan individerna uppmuntras till en livsstilsförändring och småningom hitta meningsfulla aktiviteter istället för att leva i kriminalitet.

Bagarmossen har under flera år, tillsammans med Skarpnäcksfältet, varit de två mest prioriterade områden i stadsdelen. Dessa har under flera år haft högre brottslighet och ordningsstörningar än övriga områden i stadsdelen. På senare tid har Bagarmossen visat en positiv utveckling gällande brottsligheten i området. Polisens statistik visar på en minskning av brottsligheten i Bagarmossen utifrån de vanligaste brottskategorier (narkotikabrott, våldsbrott, tillgrepp och skadegörelse). Arbetet för att behålla den positiva utvecklingen genomförs på olika sätt, genom bl.a. nattvandrare, områdesvärdar

och stadens mobila ordningsvakter. Stadsdelsförvaltningen bidrar med stöd, både kunskapsmässigt och i viss del ekonomiskt, till nattvandrarerna och områdesvärdarna. De har sen starten nattvandrat i främst Bagarmossen men även i Skarpnäck.

De deltagande parterna i samverkansöverenskommelsen är överens om att även framledes ha fortsatt huvudfokus på löpande samverkan som grund för gemensamt agerande. Detta återspeglas genom att ett antal löpande samverkansforum och återkommande gemensamma aktiviteter återfinns i åtgärdsplanen.

SkarpBrå, den övergripande brottsförebyggande samverkan i stadsdelsområdet, har ett överblickande och strategiskt perspektiv. Lokala, och därmed flera operativa brå-forum (KärrBrå, Björkhagen/Hammarbyhöjden Brå och BagisBrå), utgör en viktig del av den lokalt förankrade brottsförebyggande samverkan. På SkarpBrå följs de lokala brå-grupperingarnas arbete upp samt även det arbete och den samverkan som sker i andra samverkansforum som återfinns i stadsdelsområdet vilka även återspeglas i åtgärdsplanen.

I stadsdelsområdet finns två områden med öppna drogsener i stadsdelsområdet, Bagarmossen och Skarpnäck, vilket föranleder fortsatt gemensamt fokus på dessa platser. Samverkan sker regelbundet inom ramen för **Skarpnäckslyftet**.

Trygghetsinventeringar är ett viktigt och konkret arbetssätt för samverkan kring platser och områden. Denna samverkan sker återkommande under årets mörka månader. Trygghetsinventeringar föregås av insamlande av uppgifter om inrapporterade skador och störningar likväl som berättelser från boende om hur platserna upplevs. De samtal som väcks vid dessa tillfällen innehåller såväl sociala som situationella aspekter på det som sker på platserna. Trygghetsinventeringarna inbegriper alla fyra parter i den lokala samverkansöverenskommelsen samverkan.

SSPF är ett övergripande samverkansforum för skola, socialtjänst, polis och fritid i stadsdelsområdet. Resultaten för Stockholmsenkäten 2022 kommer att ligga till grund för gemensamma analyser och prioriteringar för arbetet under de två nästkommande åren. Gemensamma fokusområden kommer formuleras.

Av lägesbilden framgår att det i stadsdelsområdet finns en förhöjd andel barn och ungdomar som är brottsaktiva eller brottsutsatta jämför med staden som helhet. Det är av stor vikt att det sker ett fortsatt gemensamt arbete mellan polis och socialtjänst inom linjearbete såsom med **sociala insatsgrupper** och **ungdomsutsättningar**. Därtill arbetar stadsdelsförvaltning tillsammans med utbildningsförvaltningen och lokalpolisområdet för att utveckla metoder och arbetssätt för att förhindra rekrytering

till kriminalitet. LoSam är ett projekt som syftar till tidiga icke biståndsbedömda preventiva insatser för barn och unga. I stadsdelsområdet finns även stöd för avhoppare och samverkan sker mellan socialtjänst polis kring dessa individer.

Skjutningar har ökat både nationellt och i staden, så även i Skarpnäcks stadsdelsområde. Som nämndes tidigare har Skarpnäcksfältet haft flera skjutningar som resulterat i både dödsfall och skadade. Polis och stadens olika förvaltningar arbetar på olika sätt för att öka tryggheten kring dessa platser. Vi avser under det kommande gemensamt analysera orsaker för att kunna planera fortsatt agerande för trygghet och säkerhet där.

Under 2021 och 2022 har Björkhagen i omgångar drabbats av allvarliga brott och ordningsstörningar av både ringa och allvarligare karaktär. Stadsdelsförvaltningen har drivit samverkan i olika konstellationer för att på kort och lång sikt hitta lösningar till de uppkomna problemen. Samverkan har haft fokus på individer och grupper likväl som på specifika platser.

Utöver den löpande samverkan som vi inom samverkansöverenskommelsen väljer att prioritera ser vi behov fortsatt behov av att kunna samverka skyndsamt vid behov. De deltagande parterna avser vara aktiva i och bidra till snabb samverkan lokalt när det uppstår fenomen som skapar otrygghet eller då brottslighet och/eller störningar uppstår på specifika platser.